

Lovforslag nr. L 9. Fremsat den 6. oktober 1993 af sundhedsministeren (Torben Lund)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om sterilisation og kastration

§ 1

I lov om sterilisation og kastration, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 632 af 15. september 1986,
som ændret ved lov nr. 389 af 7. juni 1989, fo-
retages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, 1. pkt., ændres »et sygehus« til:
»sterilisationsbehandling« og », jf. § 10« ud-
går.

2. § 10 ophæves.

3. I § 11, 1. pkt., ændres »efter de gældende
regler for almindelig sygebehandling« til: »af
bopælsamtskommunen i henhold til lov om sy-
gehusvæsenet eller lov om offentlig sygesik-
ring«. § 11, 2. pkt., udgår.

4. I § 14, stk. 3, udgår: »og § 10, stk. 1 og 3,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1994.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I henhold til § 10 i lov om sterilisation og kastration må sterilisation som hovedregel kun foretages på et sygehus.

Sygehuskommunerne har dog på visse nærmere angivne betingelser mulighed for at henvise mænd til sterilisation hos en praktiserende speciallæge, der har Sundhedsstyrelsens særlige tilladelse til at udføre sterilisationsoperationer.

Disse regler foreslås nu ophævet, idet den lægefaglige udvikling har medført, at sterilisationsbehandling af såvel mænd som kvinder fuldt forsvarligt kan foretages af praktiserende speciallæger. Med lovforslaget får de enkelte sygehuskommuner mulighed for, som på andre behandlingsområder, selv at tilrettelægge sterilisationstilbudet, herunder at bestemme om sterilisationsbehandling af begge køn skal foretages i sygehusvæsenet eller hos praktiserende speciallæger i henhold til lov om offentlig sygesikring.

Udgifter i anledning af sterilisation vil i hidtidigt omfang blive afholdt af det offentlige sundhedsvæsen. Det vil sige i henhold til lov om sygehusvæsenet, for så vidt behandlingen finder sted på et offentligt sygehus, eller i henhold til lov om offentlig sygesikring, i det omfang behandlingen foretages af en praktiserende speciallæge. I sidstnævnte tilfælde forudsættes de nærmere regler for de nævnte behandlinger fastlagt i henhold til sygesikringsoverenskomst om vilkårene for speciallægehjælp i henhold til lov om offentlig sygesikring.

Lovforslaget vil ikke medføre merudgifter for staten og har ingen kommunaløkonomiske konsekvenser.

Lovforslaget har været forelagt Amdsrådsforeningen, Københavns Magistrat, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, Justitsministeriet og Finansministeriet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2.

Forslaget i § 1, nr. 2, indebærer, at sterilisation af såvel mænd som kvinder i fremtiden kan foretages både på sygehuse og hos praktiserende speciallæger.

Der er ifølge Sundhedsstyrelsen ikke nogen sundhedsfaglig begrundelse for at opretholde et krav om, at sterilisationer som hovedregel kun må foretages på et sygehus. Udviklingen i den medicinske teknologi og de anvendte sterilisationsmetoder, også for så vidt angår kvinder, har medført, at indgrebet i dag er enkelt, og at det fuldt forsvarligt kan foretages af praktiserende speciallæger. Det findes endvidere hensigtsmæssigt, at sygehuskommunerne får mulighed for selv at tilrettelægge behandlingstilbudet for så vidt angår sterilisation.

Forslaget indebærer endvidere, at reglen om, at kun læger må foretage sterilisation og kastration, ophæves. Bestemmelsen må anses for overflødig. Dette skyldes, at det allerede følger af lægelovens § 25, stk. 2, at operative indgreb kun lovligt kan foretages af personer, der har autorisation som læge eller anden i lovgivningen hjemlet særlig adkomst.

Samtidig ophæves reglen om, at læger skal have Sundhedsstyrelsens særlige tilladelse til at foretage sterilisationsindgreb, idet der ifølge Sundhedsstyrelsen ikke er nogen sundhedsfaglig begrundelse for dens opretholdelse, jf. lægelovens bestemmelser om lægers pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Forslaget indebærer tillige ophævelse af bestemmelsen om, at en overlæge kan nægte at medvirke ved sterilisations- og kastrationsindgreb. Begrundelsen herfor er, at reglen i dag er uden praktisk betydning.

Forslaget i § 1, nr. 1, er en konsekvens af ændringen i § 1, nr. 2.

Det vil fremgå af sygehuskommunernes visitationsretningslinier, hvordan sterilisationstilbudet er tilrettelagt, herunder om den alment praktiserende læge i den pågældende sygehuskommune skal hen-

vide en person, der opfylder betingelserne, til sterilisationsbehandling på et sygehus eller hos en praktiserende speciallæge.

Det vil være sådan, at en læge, typisk den alment praktiserende læge, under en personlig samtale med den pågældende ansøger, undersøger om betingelserne for sterilisation er opfyldt, og vejleder ansøgeren som beskrevet i § 9, stk. 3, i lov om sterilisation og kastration, herunder om mulighederne for referertilisering og om anvendelse af alternative svangerskabsforebyggende midler.

Hvis sterilisation ønskes foretaget på en medicinsk indikation, jf. § 3, stk. 1, i lov om sterilisation og kastration, kan det, uanset hvor sterilisationsbehandlingen skal foregå, være nødvendigt først at henvise den pågældende til undersøgelse på et sygehus for at få konstateret, om betingelserne i bestemmelsen er opfyldt.

Til nr. 3.

Forslaget er en konsekvens af ændringen i § 1, nr. 2. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4.

Forslaget er en konsekvens af ændringen i § 1, nr. 2. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Reglen i § 9, stk. 3, om vejledning af ansøgere, der ønsker at blive kastreret, vil fortsat være gældende. Anmodning om kastration skal indgives til justitsministeren.

Ændringen indebærer, udover det til § 1, nr. 2, nævnte, at, når justitsministerens tilladelse foreligger, kan kastration også foretages af en praktiserende speciallæge. Det forventes dog, at kastration også i fremtiden kun vil foregå i sygehusvæsenet.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om sterilisation og kastration, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 632 af 15. september 1986,
som ændret ved lov nr. 389 af 7. juni 1989, fo-
retages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, 1. pkt., ændres »et sygehus« til:
»sterilisationsbehandling« og », jf. § 10« ud-
går.

§ 9. ---

Stk. 2. Hvis betingelserne i § 2 eller § 3, stk.
1, er opfyldt, uden at der foreligger omstæn-
digheder som nævnt i § 6, stk. 2, eller § 7, hen-
viser lægen eller amtskommunen (kommun-
nen) den pågældende til et sygehus, jf. § 10. I
modsat fald skal lægen forelægge anmodnin-
gen med sin udtalelse for amtsrådet. (Kom-
munalbestyrelsen).

2. § 10 ophæves.

§ 10. Sterilisation må kun foretages af en
læge på et statsligt eller kommunalt sygehus
eller et dertil knyttet ambulatorium eller på et
privat sygehus, der er godkendt hertil af In-
denrigsministeriet.

Stk. 2. Sterilisation af en mand kan dog, ef-
ter henvisning fra sygehuset og hvis han øn-
sker det, foretages uden for et sygehus af en
læge med fornøden operativ erfaring, der har
fået tilladelse hertil af sundhedsstyrelsen. Til-
ladelsen, der kan tidsbegrænses, kan kun
meddeles, hvis vedkommende amtsråd (Kø-

benhavns magistrat eller Frederiksberg kom-
munalbestyrelse) finder, at dets sygehusvæ-
sen ikke har fornøden kapacitet.

Stk. 3. Nægter overlægen på vedkommen-
de sygehus eller sygehusafdeling at foretage
indgreb, selv om betingelserne i § 2 eller § 3,
stk. 1, er opfyldt eller tilladelse til sterilisation
foreligger, skal ansøgeren henvises til et an-
det sygehus eller en anden sygehusafdeling,
hvor indgrebet kan foretages.

3. I § 11, 1. pkt., ændres »efter de gældende
regler for almindelig sygebehandling« til: »af
bopælsamtskommunen i henhold til lov om sy-
gehusvæsenet eller lov om offentlig sygesik-
ring«. § 11, 2. pkt., udgår.

§ 11. Udgifterne i anledning af sterilisation
afholdes efter de gældende regler for almin-
delig sygebehandling. Udgifterne i anledning
af sterilisation i medfør af § 10, stk. 2, afhol-
des som almindelig sygehusudgift af vedkom-
mende amtskommune (Københavns eller
Frederiksberg kommune).

4. I § 14, stk. 3, udgår: »og § 10, stk. 1 og 3,«.

§ 14. ---

Stk. 3. § 9, stk. 3, og § 10, stk. 1 og 3, finder
tilsvarende anvendelse ved kastration.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1994.